

get dem, indtil de have naaet den Alder, hvor de kunne begynde at tjene Noget selv, og de saa rejse ud og stundom medtage en lille Kapital, er det jo et nationalt Tab for Landet, og det er igjen Noget, der indvirker paa andre Forhold, det gjør, at Fattighyrden her hjemme efterhaanden bliver mere og mere sølelig, idet de Gamle og Svagelige og de Unge, der endnu ikke kunne erhverve deres Ophold, blive tilbage, medens de unge kraftige Folk, som have naaet den Alder, hvor de kunne bidrage til at erhverve Noget, ikke alene til sig selv men ogsaa til deres Slægtninge, rejse bort. Og ikke alene lade de de Gamle blive tilbage, men i mange Tilfælde ogsaa deres Børn baade ægte og uægte, (Berg: Dem sende de Penge hjem til) ja, nogle af dem, men ikke saa saa rejse bort netop i den Hensigt at unddrage sig deres Forpligtelser her hjemme i saa Henseende. Jeg vil altsaa med disse Bemærkninger tillade mig at anbefale det Forslag, vi have stillet, til at træde i Stedet for det Lovforslag, der er indbragt her.

M. Sørensen: I Overensstemmelse med mine Udtalelser ved Lovforslagets første Behandling, har jeg tilladt mig at stille forskellige mindre Endringsforslag, og jeg skal kortelig forklare, hvad de gaa ud paa. Det første Endringsforslag foreslaar ogsaa ind under dette Lovforslag at bringe ubebyggede Huslodder, og hvis der skulde være nogen Tvivl om, hvad jeg har ment med ubebyggede Huslodder, skal jeg strax sige til, at derved sigter jeg til særlig matriculerede Huse, og skulde der være nogen Tvivl om, at „ubebyggede Huslodder“ fuldstændig betegner dette, vil der Intet være i Veien for til 3die Behandling at faae dette med: Men jeg tror ikke, at der kan være nogen Tvivl om, hvad „ubebygget Huslod“ vil sige. Naar jeg har stillet dette Endringsforslag, er det, fordi der her i Landet findes ikke saa mange ubebyggede Huslodder, som ere leiede ud til Husmænd. Husmanden eier selv sit Hus og Grunden, hvorpaa Huset er bygget, men ikke videre. Det øvrige, som maasse ligger et Stykke borte fra Huset er leiet. Af saadanne udleiede Huslodder findes der paa Samsø under Grevsfabet Samsø ikke mindre end omtrent 500, og jeg skal tilføie, at jeg tror ikke, at Husmandsforholdene noget Sted er daarligere ordnede end de ere paa Samsø. Tidligere har det været godt der. I mange Aar, ja saa langt tilbage Noget veed, har der været Livsfæste paa disse Huse. Manden har haft Huset paa sin og Enkes Livstid. Men i den senere Tid, eftersom Husene ere blevne fæstede, blive de leiede ud, og

de blive leiede ud med $\frac{1}{4}$ Aars Opsigelsesfrist. En Husmand, der sidder under saadanne fortvivlede Forhold, kan umulig drive sin Jord med nogen Energi; han veed jo aldrig, naar han kan blive udjaaget. Ja, en Husmand paa Samsø er ikke sikker paa at høste det Korn, han selv saer, han vil maasse blive sagt ud til Fraslytning midt om Sommeren. Jeg tror, at det er nødvendigt, at vi faae gjort Noget for den Husmandsstand, der lever under saa uheldige Forhold, som den Slags Husmænd lever under, og jeg er vis paa, at det er Noget, vi Alle kunne være enige om, til hvilken Side vi end høre, at det af Hensyn til Husloddernes Brug er en fuldstændig Meningsløshed at udleie Huslodder paa denne Maade, og i det Hele ordne Forholdet saaledes, og jeg antager ogsaa, at vi Alle, til hvilken Side vi end høre, kunne blive enige om, at det er ikke pænt gjort at forandre Forholdet fra Livsfæste til et Leiemaal paa 3 Maanedes Opsigelse. — Endringsforslaget under Nr. 3 gaar ud paa at forbedre Lovforslagets § 4. Der findes i § 4 den Bestemmelse, at hvilken som helst Del af et Hus, der er underkastet 12 Aars Leiemaal, kan ikke leies ud, undtagen det ogsaa er paa 12 Aar. Deraf vil følge, at en Indsidder hos en Husmand maa tage sin Del paa 12 Aar. Jeg antager nu ikke, at dette har været Forslagsstillerens Mening, og jeg haaber ogsaa, at de ere enige med mig i, at disse Ord: „Dele af samme“ bør gaa ud. Det næste Endringsforslag gaar ud paa at rette ved det, jeg udførlig omtalte ved Sagens første Behandling, og som jeg ikke nu skal komme videre ind paa igjen idag, nemlig dette, at Lovforslaget fastsætter 12 Aars Leiemaal ogsaa fra Leierens Side. Der kan jo under Leiemaalet indtræffe saadanne Forhold, at det er yderst uheldigt for Leieren at være bunden i saa lang en Tid, og hvis man ikke vil gaa ind paa, at Leieren skal kunne fraslytte efter almindelig Opsigelse, antager jeg dog, at de ørede Forslagsstillere ville være enige med mig i, at der til 3die Behandling bør komme en Bestemmelse ind i Lovforslaget om, hvorledes man skal forholde sig i det Tilfælde, at Leieren dør, for Leiemaalet er ude. Jeg tror ikke, at der af de nuggjældende Regler angaaende en Forpagnings Ophør kan udledes en bestemt Regel om, hvorledes det forholder sig i saa Tilfælde, saafremt det foresiggende Lovforslag bliver vedtaget. Altsaa, hvis det ørede Thing ikke synes om at stille Leieren gunstigere end Leieren under Leieforholdet, tror jeg i alt Fald, at vi ved næste Behandling af Forslaget kunde faae en Bestemmelse ind om,